

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄ
HAUTAUSTOIMEN PALVELUT

YKN 4.10.2023

YKV 28.11.2023

Sisällys

Johdanto	2
1 § Hautaustointa koskevat säännökset ja määräykset	3
2 § Hautausmaat ja tunnustuksettomat hauta-alueet	3
3 § Hautausmaan käytön ohjaus ja suunnittelu	4
4 § Hauta	5
5 § Hautaoikeus	6
6 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen	8
7 § Hautaaminen	9
8 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto	10
9 § Haudan hoitaminen	11
10 § Hautamuistomerkit	11
11 § Hautakirjanpito	13
12 § Hautausmaalla noudatettava järjestys	13
Voimaantulo	14

Johdanto

Kirkkolain 3 luvun 35 §:n mukaan hautaustoimen ohjesäännössä määrätään haudoista, hautakirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista, hautamuistomerkkien hyväksymisestä ja hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä. Hautaustoimen ohjesäännön hyväksyy seurakuntayhtymässä yhteinen kirkkovaltuusto. Hautaustoimesta säädetään kirkkolain 3 luvun 28–37 §:ssä.

Tässä ohjesäännössä mainittuja lakeja ja muita säädöksiä ovat:

Kirkkolaki (652/2023)

Kirkkojärjestys (657/2023)

Hautaustoimilaki (457/2003)

Hallintolaki (434/2003)

Järjestyslaki (612/2003)

Terveysturvallisuuslaki (1280/1994)

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä (948/1973)

1 § Hautaustointa koskevat säännökset ja määräykset

Sen lisäksi, mitä hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa säädetään, on seurakunnan hautaustoimessa noudatettava tämän ohjesäännön määräyksiä.

Päätösvallasta hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään seurakunnan hallintosäännössä.

Kirkkolaki 3 luku 35 § Hautaustoimen ohjesääntö, hautausmaakaava ja hautausmaan käyttösuunnitelma

Kirkkovaltuusto hyväksyy hautaustoimen ohjesäännön, hautausmaakohtaisen hautausmaakaavan ja hautausmaan käyttösuunnitelman. Hautaustoimen ohjesäännössä määrätään:

- 1) haudoista
- 2) hautakirjanpidosta
- 3) haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista
- 4) hautamuistomerkkien hyväksymisestä
- 5) hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä.

2 § Hautausmaat ja tunnustuksettomat hauta-alueet

Vantaan seurakuntayhtymän hautausmaita ovat:

- 1) Helsingin pitäjän kirkon hautausmaa
- 2) Hämeenkyllän kirkon hautausmaa
- 3) Korson kirkon hautausmaa
- 4) Ruskeasannan hautausmaa

Vantaan seurakuntayhtymä osoittaa pyynnöstä hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee [Honkanummen tunnustuksettomalla hautausmaalla](#). Hautausmaan ylläpidosta vastaa [Helsingin seurakuntayhtymä](#). Hautausmaan yhteiskäytöstä on erillinen yhteistyösopimus [Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien kanssa](#).

Hautaustoimilaki 3 § Velvollisuus ylläpitää yleisiä hautausmaita

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien tai seurakuntayhtymien tulee ylläpitää yleisiä hautausmaita. Hautausmaa voi olla useamman seurakunnan tai seurakuntayhtymän yhteinen.

Kirkkojärjestys 3 luku 55 § 1 mom. Hautausmaa ja vainajien säilytystila

Seurakunnalla tulee olla oma tai toisen seurakunnan tai seurakuntayhtymän kanssa yhteinen hautausmaa taikka oikeus käyttää muuta vihittyä hautausmaata.

Hautaustoimilaki 5 § Tunnustukseton hauta-alue

Hautasija on pyynnöstä osoitettava erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka ei saa sijaita kohtuuttoman kaukana seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueesta.

Tunnustukseton hauta-alue on erillinen hautausmaa tai muusta hautausmaasta selvästi erottuvalla tavalla rajattu hautausmaan osa.

Kirkkojärjestys 3 luku 56 § Hautausmaan vihkiminen

Hautausmaa ja siunauskappeli on vihittävä ennen kuin niitä ryhdytään käyttämään. Hautaustoimilaissa (457/2003) tarkoitettua tunnustuksetonta hauta-aluetta ei kuitenkaan vihitä.

3 § Hautausmaan käytön ohjaus ja suunnittelu

Hautausmaan käytössä noudatettavasta hautausmaakaavasta, hautausmaan käyttösuunnitelmasta ja hautakartasta sekä hautausmaan ylläpidossa ja hoidossa noudatettavasta hautausmaan hoitosuunnitelmasta säädetään kirkkojärjestyksen 3 luvun 57–59 pykälissä.

Kirkkojärjestys 3 luku 57 § Hautausmaakaava ja hautausmaan käyttösuunnitelma

Hautausmaalle on laadittava hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma.

Hautausmaakaava on yleiskartta, jota laadittaessa on otettava huomioon varatun alueen maaston luonne, maisemalliset arvot ja seurakunnan taloudellinen kantokyky. Hautausmaakaavaan sisältyy:

- 1) hautausmaan rajat;
- 2) hauta-alueiden ja rakennusten sijainti;
- 3) liikenteen järjestelyt ja käytävien sijainti;
- 4) hauta-alueiden jako;
- 5) hautausmaa-alueen kuivatus- ja vesihuoltosuunnitelma sekä jätehuollon järjestelyt.

Hautausmaan käyttösuunnitelmassa on otettava huomioon hautausmaan eri aikoina perustettujen osien ominaispiirteet ja kulttuurihistorialliset arvot. Käyttösuunnitelmaan sisältyy:

- 1) hautausmaakaavan sanallinen selitys;
- 2) määräykset hautausmaan tai sen osan käytöstä yhteen tai useampaan hautausyvyvyyteen;
- 3) määräykset hautausmaaston käyttöönottojärjestyksestä;
- 4) hautausmaan käytön rajoitukset.

Kirkkojärjestys 3 luku 58 § Hautausmaan hoitosuunnitelma

Hautausmaalle on laadittava hoitosuunnitelma, jossa määritellään seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja esitetään hautausmaan vuosittaiset hoitotoimenpiteet sekä pidemmällä aikavälillä toteutettavat kunnostustyöt.

Kirkkojärjestys 3 luku 59 § Hautakartta

Hautausmaasta on laadittava hautakartta. Hautaan voi kuulua yksi tai useampi hautapaikka. Samassa hautapaikassa voi olla useita hautasijoja. Hautausmaa tai sen osa voi olla muistolehtona, johon vainajan tuhka sirotellaan tai kätketään hautasijaa merkitsemättä.

4 § Hauta

Hauta on yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattu maa-alue hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen haudasijan.

Jos hautausmaa tai sen osa on käyttösuunnitelmassa osoitettu kerros- eli syvähautaukseen ja maan laatu sen sallii, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin. Tällöin arkkuhaudan terveys- ja suojeluasetuksen mukaiseen vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 metriä arkkuhaudan korkeutta. Samaa arkkuhautausijaa saa käyttää aikaisintaan 20 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta (koskemattomuusaika).

Urnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman urnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkuhautausijaa voidaan käyttää urnahautaukseen siten, että asiasta tehdään merkintä hautakirjanpitoon. Urnia voidaan haudata päällekkäin tilan sallien. Urnahaudalla ei ole koskemattomuusaikaa.

Muistolehdossa ja arkkulehdossa ei ole näkyvästi merkittyjä haudasijoja, [haudasijat kirjataan hautarekisteriin hautakartan mukaisesti](#). [Haudan syvyys muistolehdossa on vähintään 0,3 m ja arkkulehdossa 150 cm ja 210 cm.](#)

[Vainajan tuhka voidaan haudata myös holvihautaan. Holvihaudassa on useammalle vainajalle tarkoitettuja haudasijoja.](#)

[Hautausmaalla voi olla tuhkan sirottelualue. Sirottelualueella vainajan tuhka haudataan maan pinnalle.](#)

[Vantaan seurakuntayhtymälle palautuneita useamman hautapaikan rinnakkaishautoja voidaan luovuttaa uudestaan yksittäisinä metrin levyisinä hautapaikkoina. Vanha rinnakkaishauta voidaan hautausmaaston hyväksymällä tavalla ja oikeudenomistajan keskinäisellä sopimuksella hautapaikkakohtaisesti jakaa.](#)

Terveydensuojeluasetus 40 § 2-3 mom. Hautaaminen

Arkkuun sijoitettu ruumis on haudattava maahan vähintään 150 senttimetrin syvyyteen. Samaa arkkuhautausijaa saa käyttää aikaisintaan 15 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Ruumis voidaan sijoittaa myös hautakammioon edellyttäen, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. Hautakammioon saa haudata 2 momentissa mainittua aikaa lyhyemmin väliajoin edellyttäen, että kunnan terveydensuojeluviranomainen hyväksyy hautaamisen.

Kirkkojärjestys 3 luku 59 § Hautakartta

Hautausmaasta on laadittava hautakartta. Hautaan voi kuulua yksi tai useampi hautapaikka. Samassa hautapaikassa voi olla useita haudasijoja. Hautausmaa tai sen osa voi olla muistolehtona, johon vainajan tuhka sirotellaan tai kätketään haudasijaa merkitsemättä.

5 § Hautaoikeus

Hautausmaalla on hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisesti hauta-alueita, joilla oikeus hautaan voidaan haudattavan vainajan lisäksi luovuttaa vainajan omaisille; yhteishauta-alueita, joilla vainajan omaisille ei muodostu tiettyyn paikkaan kohdistuvaa hautaoikeutta ja joiden ylläpidosta huolehtii seurakuntayhtymän hautausoimi; sekä hautoja, joilla hautaoikeus on vain siihen haudatuilla vainajilla ja joiden hallinta kuuluu seurakuntayhtymän hautausoimelle.

Oikeus uuteen arkkuhautaan luovutetaan vain vainajalle, jonka kotikunta oli kuolinhetkellä Vantaa. Arkkuhauta luovutetaan pääsääntöisesti vain arkkuhautaukseen. Uusia tuhkahautoja ja hautasijoja (urnahauta, muistolehto, holvihauta, sirottelualue) voidaan luovuttaa myös muille kuin vantaalaisille vainajille, etusijan ollessa vantaalaisilla. Hämeenkylässä kirkon hautausmaalta uusia hautoja luovutetaan vain vainajille, joiden kotikunta oli kuolinhetkellä Vantaa. Uusia arkkuhautoja ja Hämeenkylässä kirkon hautasijoja voidaan luovuttaa myös muille kuin vantaalaisille, jos vainaja on eläissään asunut Vantaalla.

Hautausoikeus luovutetaan kerrallaan 25 vuodeksi. Hautausoikeuden voimassaoloaika lasketaan haudan luovuttamisesta seuraavan kalenterivuoden alusta. Hautausoikeus tarjoaa mahdollisuuden jatkaa määräaikaisten hautojen hallinta-aikaa, ellei määräajan jatkamiselle ole hautausmaan tarkoituksenmukaisesta ylläpidosta aiheutuvaa estettä. Mikäli uuden hautauksen jälkeen hautausoikeutta jää alle haudan koskemattomuusajan hautausoikeuden pidennystä on lunastettava siten, että hautausoikeus on voimassa uuden hautauksen jälkeen vähintään koskemattomuusajan verran. Maksu hallinta-ajan pidennyksestä määräytyy voimassa olevan hinnaston mukaan.

Jos hautausoikeuden haltija haluaa luopua hautausoikeudesta, hänelle ei makseta korvausta jäljellä olevasta hallinta-ajasta.

Hautausoimilaki 4 § Hautasijan osoittaminen

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

Jos vainajalla ei kuollessaan ollut kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa, 1 momentissa mainittu velvollisuus on sillä evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnalla tai seurakuntayhtymällä, jonka alueella vainaja kuollessaan asui.

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on lisäksi velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan myös sellaiselle kuolinhetkellä ulkomailla asuneelle Suomen kansalaiselle, jonka viimeinen kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta ennen ulkomaille muuttamista oli seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

Hautausoimilaki 11 § Hautausoikeus

Hautausoikeudesta evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan tai seurakuntayhtymän ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnan hautausmaalla on voimassa, mitä kirkkolaisissa ja ortodoksisesta kirkkokunnasta annetussa laissa säädetään ja niiden nojalla säädetään tai määrätään sekä hautausmaan ylläpitäjän ja hautausoikeuden haltijan kesken sovitaan.

Hautausoikeudesta muilla hautausmailla on voimassa, mitä hautausmaan ylläpitäjän ja hautausoikeuden haltijan kesken sovitaan.

Kirkkolaki 3 luku 29 § Hautausoikeus

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän velvollisuudesta osoittaa hautasija vainajalle säädetään hautausoimilaisissa (457/2003). Kirkkoneuvosto voi päättää, että seurakunnan hautausmaahan saadaan haudata muukin kuin hautausoimilaisissa siihen oikeutettu vainaja.

Seurakunta luovuttaa hautausoikeuden kuolemantapauksen yhteydessä. Samalla hautausoikeus voidaan luovuttaa myös vainajan omaisille. Kirkkoneuvosto voi erityisestä syystä päättää hautausoikeuden luovuttamisesta muulloinkin.

Hautausoikeuden haltija voi luovuttaa hautausoikeuden vain seurakunnalle.

Kirkkolaki 3 luku 30 § Hautaoikeuden voimassaoloaika

Hautaoikeus luovutetaan enintään 50 vuoden määräajaksi. Määräaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Hautaoikeuden voimassaoloaika päättyy aikaisintaan sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 15 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin hautaa voidaan käyttää uudelleen.

Hautaoikeuden voimassaoloaika voidaan oikeudenhaltijan hakemuksesta jatkaa, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle. Hautaoikeus on voimassa vain niin kauan kuin hauta on rauhoitettu hautausmaan osana.

Hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista.

Kirkkolaki 13 luku 8 § Hautaustoimi

Jos seurakunta on ennen tämän lain voimaantuloa luovuttanut haudan ainiaaksi, tämä luovutus on edelleen voimassa niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana. Hautaan sovelletaan kuitenkin 3 luvun 33 §:ää.

Hautoihin, jotka on luovutettu määräajaksi ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tätä lakia ja sen nojalla annettuja määräyksiä siltä osin kuin ne eivät rajoita hautaoikeuden haltijalla tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita oikeuksia.

Kirkkolaki 3 luku 36 § Hautaustoimen maksut

Hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määrittämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimessa perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi hautaustoimilain 6 §:ää.

Kirkkovaltuusto päättää haudoista perittävistä maksuista.

6 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Vainajan ruumiin vastaanottaminen hautaan siunattavaksi, haudattavaksi tai tuhkattavaksi edellyttää hautauslupaa tai kuolinselvitystä.

Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa vainajien säilytystilassa, jonne sivullisilla ei ole vapaata pääsyä. Arkkuun on merkittävä vainajan nimi. Tilan käyttäjät huolehtivat vainajien tietojen kirjauksesta hautaustoimen erikseen määräämällä tavalla [Vainajalogistiikka-ohjelmaan](#).

Terveystieteiden- tai muusta syystä tai omaisten pyynnöstä ruumis voidaan siirtää hautaan ennen hautausmaahan siunaamista. Tällöin hauta peitetään viipymättä vähintään arkun korkeudelta.

[Tuhkattavan vainajan on oltava tuhkausprosessiin soveltuvassa arkussa, jonka poltto-ominaisuudet mahdollistavat tuhkausprosessin etenemisen.](#)

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä 22 a § 1 mom.

Sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos taikka muu vainajan ruumista säilyttävä taho saa luovuttaa vainajan ruumiin haudattavaksi tai tuhkattavaksi, kun lääkäri on laatinut hautausluvan tai kuolin selvitys on laadittu, ja se on annettu sille, joka on ilmoittanut huolehtivansa vainajan hautaamisesta tai tuhkaamisesta, taikka sille, joka hautauksesta tai tuhkauksesta huolehtivan toimeksiannosta hoitaa hautaukseen tai tuhkaukseen liittyviä käytännön järjestelyjä.

Hautaustoimilaki 19 § Tuhkan hautaaminen tai sijoittaminen muulla tavoin

Tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Jolleivät 23 §:ssä tarkoitetut henkilöt tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta huolehdi tuhkasta, sijoitetaan tuhka vainajan kuolinpesän kustannuksella sille hautausmaalle, johon vainajalla on oikeus tulla haudatuksi.

Tuhkan sijoittamiseen on oltava alueen omistajan tai haltijan suostumus.

Kirkkojärjestys 3 luku 55 § 3 mom. Hautausmaa ja vainajien säilytystila

Seurakunnalla tulee olla säilytystila vainajia varten hautausmaalla tai muualla sopivassa paikassa.

Hautaustoimilaki 2 § Yleiset velvollisuudet

Vainajan ruumis on ilman aiheetonta viivytystä haudattava tai tuhkattava.

Vainajan ruumista ja tuhkaa tulee käsitellä arvokkaalla ja vainajan muistoa kunnioittavalla tavalla.

Vainajan ruumiin hautaamisessa ja tuhkaamisessa sekä tuhkan käsittelyssä tulee kunnioittaa vainajan katsomusta ja toivomuksia.

Terveydensuojeluasetus 41 § Ruumiin käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Jos vainaja on sairastanut tarttuvaa tautia ja tartunnan vaara on edelleen olemassa, on vainajan kuolinsyyn selvittäjän ilmoitettava tästä ruumista käsittelevälle.

Muulla kuin sairaalan tiloissa ruumis on säilytettävä asianmukaisessa tiiviissä arkussa tai vastaavassa ennen hautaamista.

Ruumiin kuljettaminen on sallittua vain siihen tarkoitukseen varatussa kulkuneuvossa.

Ruumiinkuljettamisesta valtioiden välillä säädetään erikseen.

7 § Hautaaminen

Hauta kaivetaan hautakartan määräämään paikkaan. Kaivannon leveys ja pituus määräytyvät arkun **tai uurnan** suuruuden mukaan siten, että arkku **tai uurna** mahtuu riittävän väljästi laskeutumaan vaakasuorassa asennossa haudan pohjalle. Kaivanto tuetaan asianmukaisesti olosuhteiden edellyttämällä tavalla.

Haudalla olevat hautamuistomerkit on hautaoikeuden haltijan tai haudan asiakkaan kustannuksella siirrettävä syrjään **hautausta edeltävällä viikolla** ja hautauksen jälkeen asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta.

Haudan kaivamisen aikana esille tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan ja sen jälkeen peitetään kaivannon pohjalle. Jos hautaa avattaessa esille tulee maatumaton arkku tai vainaja, haudan kaivu keskeytetään, kaivanto peitetään ja hautausjärjestelyistä huolehtivan henkilön kanssa sovitaan muu hautasija.

Syvähauta-alueella arkkuhautapaikan ensimmäinen hautaus tapahtuu aina alempaan hautasijaan, ellei siihen ole paikan maa- tai kallioperästä johtuvaa estettä.

Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle.

Ruumis on haudattava helposti maatuovassa arkussa. Tuhka on haudattava helposti maatuovassa uurnassa tai ilman uurnaa.

Hauta peitetään arkun hautaan laskun jälkeen ilman aiheetonta viivytystä.

Omaisten on huolehdittava haudalle laskettujen kukkalaitteiden poistamisesta [seitsemän päivän kuluessa hautauksesta, minkä jälkeen hautausmaan henkilökunnalla on oikeus poistaa ja hävittää kukkalaitteet muistonauhoineen ja -kortteineen.](#)

[Arkun ja tuhkan hautausta valvoo aina hautaustoimen tai seurakunnan työntekijä.](#)

[Tuhkan hautaaminen muistolehtoon tapahtuu hautaustoimen henkilökunnan toimesta ilman omaisten läsnäoloa.](#)

[Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii hautaustoimen palvelut. Omaiset voivat peittää haudan siihen saakka, että arkku peittyy, jos siitä on erikseen ja etukäteen sovittu hautausmaan henkilökunnan kanssa.](#)

Terveydensuojeluasetus 40 § 1 mom. Hautaaminen

Vainajan ruumis on haudattava viivytyksettä tiiviissä asianmukaisessa arkussa tai vastaavassa taikka tuhkattava krematoriossa.

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä 22 a § 2-3 mom

Hautaus saadaan toimittaa, kun hautauslupa tai kuolinselvitys on annettu sen hautausmaan ylläpitäjälle, jonne vainaja haudataan. Vainajan ruumiin voi tuhkata, kun hautauslupa tai kuolinselvitys on annettu krematoriolle, jossa vainaja tuhkataan.

Hautausmaan ylläpitäjän on viipymättä hautauksen jälkeen ilmoitettava hautauksen ajasta ja hautausmaasta, johon vainaja on haudattu, maistraatille. Jos vainaja on tuhkattu, on krematorion ylläpitäjän ilmoitettava, milloin ja missä vainaja tuhkattiin. Ilmoitus on tehtävä sille maistraatille, jonka toimialueella vainajalla oli kuollessaan kotikunta tai, jos tämä ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille. Jos vainaja oli kuollessaan evankelisluterilaisen tai ortodoksisen kirkon jäsen, nämä ilmoitukset on kuitenkin tehtävä asianomaiselle seurakunnalle.

8 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudatun ruumiin tai tuhkan saa siirtää toiseen hautaan vain, jos aluehallintovirasto erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämän luvan. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi hautaustoimelle. [Vantaan seurakuntayhtymän hautaustoimi ei suorita haudatun ruumiin tai tuhkan siirtoa.](#)

Hautaustoimilaki 24 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä aluehallintoviraston luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudattu ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.

Terveydensuojeluasetus 42 § Haudatun ruumiin siirtäminen

Haudatun ruumiin siirtämistä koskevaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle osoitettuun hakemukseen on liitettävä tiedot vainajasta sekä virallinen selvitys kuoleman syystä ja ajasta, ruumiin hautapaikasta sekä selvitys ruumille varustusta uudesta hautapaikasta.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on hankittava hautausmaiden omistajilta lausunto terveydellisten seikkojen selvittämiseksi haudatun ruumiin siirtämisestä tehdystä hakemuksesta.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää haudatun ruumiin siirtämisen tai määrätä ruumista siirrettäessä noudatettavista muista toimenpiteistä terveyshaitan ehkäisemiseksi. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on määrättävä aika, jonka kuluessa ruumiin siirtäminen on toimitettava.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä ruumiin siirtämistä koskeva päätös tiedoksi sen kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, jonne ruumis siirretään, sekä asianomaisille lääninhallituksille ja hautausmaiden omistajille.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen edustajan on oltava paikalla ruumista haudasta otettaessa ja uudelleen haudattaessa.

9 § Haudan hoitaminen

Seurakuntayhtymän hautaustoimelle kuuluva hautausmaan perushoito ja hautaoikeuden haltijalle kuuluvat tehtävät määräytyvät hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti. Hautaustoimi seuraa hautojen hoitoa ja antaa tarvittaessa kehotuksia puutteiden korjaamiseksi.

Sen lisäksi, mitä kirkkolain 3 luvun 33 §:n 1 momentissa säädetään seurakunnan vastuusta yksittäisen haudan hoidosta, seurakuntayhtymän hautaustoimi voi sopia seurakunnan hallintaan palautuneen haudan ylläpidosta ja hoidosta kulttuuriperintöä vaalivan yhteisön tai henkilön kustannuksella. [Sopimuksella ei luovuteta hautaoikeutta.](#)

Hautaustoimilaki 13 § Hautausmaan ja haudan hoito

Hautausmaan ylläpitäjän tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla.

Yksittäisen haudan hoidosta on voimassa, mitä 11 §:n mukaisesti säädetään tai määrätään sekä hautausmaan ylläpitäjän ja hautaoikeuden haltijan kesken sovitaan.

Kirkkolaki 3 luku 33 § Haudan hoito

Hautaoikeuden haltija vastaa siitä, että hautaa hoidetaan hautausmaan arvon mukaisesti. Kirkkovaltuusto voi kuitenkin päättää, että seurakunnan kustannuksella huolehditaan hautausmaalla tai sen osalla olevien hautojen perushoidosta. Kirkkovaltuusto voi päättää, että seurakunta vastaa haudan hoidosta, jos vainajan muiston vaalimista pidetään seurakunnan kannalta tärkeänä.

Seurakunta voi tehdä hautaoikeuden haltijan kanssa määräaikaisen sopimuksen siitä, että seurakunta ottaa korvauksesta vastuun haudan hoidosta. Seurakunta voi sopia, että hoitokorvaukset sijoitetaan hautainhoitorahastoon, jonka varat käytetään sopimusten mukaisten hautojen hoitoon.

Kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan, jonka hoito on olennaisesti laiminlyöty. Kunnostamiseen varataan vuoden määräaika siitä, kun päätös on annettu hautaoikeuden haltijalle tiedoksi. Kirkkoneuvosto voi päättää hautaoikeuden menettämisestä, jollei laiminlyöntiä ole korjattu. Päätöksen tiedottamisesta säädetään 10 luvun 25 §:ssä.

Kirkkolaki 3 luku 36 § Hautaustoimen maksut

Hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määrittämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimessa perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi hautaustoimilain 6 §:ää.

Kirkkovaltuusto päättää haudoista perittävistä maksuista.

10 § Hautamuistomerkit

Hautausmaalle haudatun vainajan muistoksi haudalle tai muistelupaikalle saa sijoittaa hautausmaan käyttösuunnitelman tai muistomerkkiohjeiden mukaisen muistomerkin tai muistelupaikan nimilaatan tai nimi-kaiverruksen. Muistomerkkiohjeiden vastaisesta sekä historiallisesti arvokkaille hautaosastoille asennettava muistomerkistä on laadittava suunnitelma, jonka hyväksymistä on haettava hautaustoimelta ennen muistomerkin valmistamista.

Vastuu muistomerkkiohjeen noudattamisesta on muistomerkin tilaajalla ja valmistajalla. Muistomerkin tilaaja samoin kuin muutos- tai lisätyön tilaaja vastaa hankinnan oikeellisuudesta muihin asianomaisiin nähden. Muistomerkin tilaajan ja asentajan on huolehdittava siitä, että hautamuistomerkin asennusalusta ja pohjatyt ovat aikaa kestäviä.

Haudalle sallitaan pääsääntöisesti yksi hautamuistomerkki. Reunakivellisille haudoille voidaan perustellusti sallia useampi muistomerkki. Haudalle asennettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle.

Hautamuistomerkin asentaminen on sallittu vain sulan maan aikana **haudan tiivistyksen jälkeen**. Muistomerkin asennustöitä saa tehdä maanantaista keskiviikkoon hautausmailla noudatettavana työaikana siten, ettei häiritä hautauksia eikä hautausmaan hauta- ja hoitotöitä. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole.

Muistomerkin turvallisuudesta vastaa hautaoikeuden haltija tai haudan asiakas. Seurakuntayhtymän hautaustoimi seuraa hautamuistomerkkien turvallisuutta ja antaa tarvittaessa kehoituksia puutteiden korjaamiseksi. Määräysten vastaisesti asennettu muistomerkki on hautaustoimen kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava.

Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Työn päätyttyä hauta on heti siistittävä ja viereisille haudoille aiheutuneet vahingot siistittävä ja korjattava. Asennuksesta vastaavan on raportoitava vahingoista hautaustoimelle ja tarvittaessa sovittava korvauksista hautaoikeuden haltijoiden tai haudan asiakkaiden kanssa.

Haudan reunustaminen aidalla, kiveyksellä tai muuten on kielletty, jollei hautausmaan käyttösuunnitelma sitä salli. [Erilaiset reunukset voivat vaurioitua haudan sulatuksessa tai estää haudan avaamisen.](#) Hautaustoimi voi määrätä haudalta poistettaviksi asiaankuulumattomat aidat, puut, pensaat ja muut kasvit. Hautausmaan henkilökunta voi poistaa tai tehdä vaarattomaksi yleiselle turvallisuudelle havaitut muistomerkit, ellei haudan asiakasta tavoiteta. Aiheutuneet kustannukset peritään haudan asiakkaalta.

[Muistomerkki on hautaoikeuden haltijan tai muiden oikeudenomistajien omaisuutta, ellei se lain nojalla poistamiskehotuksen jälkeen siirry seurakunnan omistukseen.](#)

Seurakuntayhtymän hautaustoimelle siirtyneet hautamuistomerkit inventoidaan Museoviraston ohjeiden mukaisesti. Seurakuntayhtymän hautaustoimi pitää yllä rekisteriä kulttuurihistoriallisesti arvokkaista hautamuistomerkeistä.

Seurakuntayhtymän hautaustoimi korjaa tai oikaisee vain sellaisen hautamuistomerkin, jonka vaurioituminen johtuu hautaustoimen toimenpiteestä tai laiminlyönnistä.

Hautaustoimilaki 14 § Hautamuistomerkit

Hautaaoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavista hautakivistä ja muista muistomerkeistä. Muistomerkin tulee olla hautausmaan yleiskuvaan sopiva eikä se saa loukata vainajan muistoa tai hautausmaan arvokkuutta. Muistomerkin hyväksyy hautausmaan ylläpitäjä.

Haudalle sijoitettua muistomerkkiä ei saa poistaa ilman hautausmaan ylläpitäjän suostumusta.

Hautaaoikeuden lakattua hautausmaan ylläpitäjän tulee tarjota hautaoikeuden haltijalle tilaisuus poistaa hautamuistomerkki, jollei hautausmaan ylläpitäjä erityisestä syystä päättää pitää muistomerkistä huolta hautaoikeuden lakkaamisen jälkeen. Jos hautamuistomerkkiä ei ole poistettu kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hautaoikeuden haltijalle on varattu tilaisuus sen poistamiseen, hautamuistomerkki siirtyy hautausmaan ylläpitäjälle vastikkeetta.

Kirkkojärjestys 3 luku 60 § Muistomerkit

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän hallinnassa oleva paikka, jossa on ollut kirkko, hautausmaa tai siunauskappeli, on merkittävä muistotaululla tai muulla muistomerkillä.

Hautaaoikeuden lakattua haudalla oleva taiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennelma tai muistomerkki, jota ei voida jättää paikalleen, on siirrettävä sopivaan paikkaan hautausmaalla tai säilytettävä muulla tavoin.

Kirkkojärjestys 3 luku 61 § Kulttuurihistoriallisesti arvokas omaisuus

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän on erityisellä huolella hoidettava omistamaansa tai hallitsemaansa kulttuurihistoriallisesti arvokasta omaisuutta ja esineistöä. Sitä ei saa ilman erityistä syytä korjata sitä muuttaen, siirtää perinteiseltä paikaltaan tai poistaa.

11 § Hautakirjanpito

Hautarekisteri sisältää aina hautaustoimilain 12 §:n 1 momentin mukaiset pakolliset tiedot.

Hautaoikeuden haltijaa ja haudan hallinta-aikaa koskevat tiedot eivät lain mukaan ole pakollisia. Hautaoikeuden haltijatiedot voidaan merkitä hautarekisteriin vain, jos ne on ilmoitettu seurakunnalle. Rekisteriin kuuluu vain vuoden kuluessa haudan alkuperäisestä luovutuksesta tehty sopimus. Perheen tai suvun myöhemmin tekemät keskinäiset hautaoikeutta koskevat sopimukset eivät kuulu seurakuntayhtymän valvotaviksi.

12 § Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmaalla noudatetaan hiljaisuutta ja arvokkuutta. Hautoja, hautausmaan istutuksia ja nurmikoita ei saa vahingoittaa. Hautausmaan rauhaa häiritsevä työ on hautaustoimituksen ajaksi keskeytettävä.

Moottoriajoneuvoliikenne ja pysäköinti on sallittua vain sille erikseen osoitetuilla alueilla. Hautausmaalla moottoriajoneuvoa saa käyttää [hautatöihin ja hautausmaan kunnossapitoon liittyviin huoltoajoihin](#), ruumiin tai hautamuistomerkin kuljettamiseen. Ajoneuvojen tulee olla sellaisia, että hautausmaan käytävät kestävät niiden painon.

Jätteet on lajiteltava kunnan jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla.

[Vantaan seurakuntayhtymän hautausmaat ovat avoinna kävijöille läpi vuorokauden, kuitenkin niin, että Korson kirkon hautausmaa on suljettuna klo 21-9.](#)

Järjestyslaki 2 § Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) yleisellä paikalla:

a) ...hautausmaata tai muuta vastaavaa aluetta, joka on yleisön käytettävissä

Kirkkojärjestys 3 luku 55 § 2 mom. Hautausmaa ja vainajien säilytystila

Hautausmaan ja tunnustuksettoman hauta-alueen tulee olla aidattu tai muuten selvästi erottuvalla tavalla rajattu.

Voimaantulo

[Tämä ohjesääntö tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2024.](#)

[Tällä ohjesäännöllä kumotaan kirkkovaltuuston 30.11.2021 hyväksymä hautaustoimen ohjesääntö.](#)